

**MINISTERSTWO RODZINY,
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

Departament Funduszy

Wydział Wydatków fakultatywnych Funduszu Pracy i analizy efektywności

**INFORMACJA DOTYCZĄCA
WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW FUNDUSZU
PRACY Z UDZIAŁEM REZERWY
MINISTRA W ROKU 2016**

Warszawa, grudzień 2017 rok

Spis treści

WSTĘP	3
1. Programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej współfinansowane z rezerwy Funduszu Pracy i realizowane w 2016 r.....	4
2. Przyznane kwoty środków rezerwy FP na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2016 r. - według województw.	6
2.1. Przyznane kwoty środków rezerwy FP na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej rozpoczętych w 2016 r. środków rezerwy – według programów.....	7
3. Wykorzystanie środków przyznanych w 2016 roku z rezerwy FP na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.	9
3.1. Wykorzystanie środków przyznanych w 2016 roku z rezerwy FP na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej - według województw.....	10
3.2. Wykorzystanie środków przyznanych w 2016 roku z rezerwy FP na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej - według programów.....	12
4. Uczestnicy form aktywizacji zawodowej – programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej współfinansowanych w 2016 r. z rezerwy Ministra.....	14
4.1. Uczestnicy form aktywizacji zawodowej – programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej współfinansowanych w 2016 r. z rezerwy Ministra - według województw.	16
5. Informacja o osobach kończących uczestnictwo w programie, na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej współfinansowanym w 2016 r. ze środków rezerwy Ministra.....	19
6. Koszt uczestnictwa w programie na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej współfinansowanym w 2016 r. ze środków rezerwy Ministra.....	21
SPIS TABLIC I WYKRESÓW	23

WSTĘP

Podstawa prawna dotycząca tworzenia rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie działań aktywizacyjnych dla osób bezrobotnych, realizowanych przez powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy, zawarta jest w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2017 r. poz. 1065 z późn. zm.), zwanej dalej *ustawą*, oraz w wydanym na jej podstawie rozporządzeniu wykonawczym dotyczącym algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie, programów specjalnych i szczegółowych zasad gospodarki finansowej Funduszu Pracy (Dz.U. z 2014 r. poz. 1294).

Niniejsze opracowanie ma na celu przedstawienie sposobu wykorzystania środków z rezerwy Funduszu Pracy przekazanych przez Ministra właściwego ds. pracy na podstawie decyzji limitowej o przyznanych środkach na realizację działań aktywizacyjnych przez powiatowe urzędy pracy. Dane zostały opracowane na podstawie przesłanych przez wojewódzkie urzędy pracy sprawozdań *dotyczących efektywności wykorzystania środków Funduszy Pracy, stanowiących rezerwę Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej* za 2016 r. Sprawozdanie obejmuje swoim zakresem informacje o wykorzystaniu środków przyznanych z rezerwy Funduszu Pracy, jak również o liczbie uczestników form aktywizacji w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej współfinansowanych z rezerwy Funduszu Pracy w 2016 r.

Ilekróć w opracowaniu jest mowa o:

- FP - oznacza to Funduszu Pracy;
- Ustawie – oznacza to ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2017 r. poz. 1065 z późn. zm.);
- Środkach rezerwy – oznacza to środki rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, będące w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy;
- Limicie naliczonym algorytmem – oznacza to limit środków Funduszu Pracy ustalony zgodnie z art. 109 ust. 2 oraz art. 109 ust. 8 ustawy;
- Ministrze – oznacza to ministra właściwego do spraw pracy;

- Ministerstwie – oznacza to Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej;
- Staroście – oznacza to starostę powiatu lub prezydenta miasta na prawach powiatu, sprawującego zwierzchnictwo nad powiatowym urzędem pracy lub dyrektora odpowiedniego urzędu pracy działającego z upoważnienia starosty lub prezydenta miasta.

1. Programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej współfinansowane z rezerwy Funduszu Pracy i realizowane w 2016 r.

W 2016 r. prowadzono nabór na następujące programy:

- aktywizacji zawodowej bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi.
- aktywizacji osób bezrobotnych z terenów, na których w 2016 roku miały miejsce klęski żywiołowe,
- aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych do 30 roku życia,
- aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych do 25 roku życia,
- aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia,
- aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, określonych w art. 49 ustawy,
- wspierania tworzenia i przystępowania do spółdzielni socjalnych,
- aktywizacji bezrobotnych rodziców powracających na rynek pracy oraz bezrobotnych sprawujących opiekę nad osobą zależną,
- realizacji robót publicznych w regionach wysokiego bezrobocia,
- specjalny, na podstawie art. 66a ust. 7 ustawy,
- aktywizacji i integracji,
- projekt pilotażowy, na podstawie art. 109 ust. 7d ustawy,
- zlecenia działań aktywizacyjnych na podstawie art. 109 ust. 2c ustawy,
- aktywizacji zawodowej repatriantów,
- aktywizacji zawodowej cudzoziemców objętych ochroną międzynarodową, w tym przyjętych w ramach unijnego programu przesiedleń i relokacji,
- inne (powyżej nieujęty), którego realizacja wynika z diagnozy bieżących potrzeb rynku pracy.

Na realizację działań aktywizacyjnych finansowanych z rezerwy, którą dysponuje Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, zaplanowano w planie finansowym Funduszu Pracy na 2016 r. środki w kwocie 366 862,6 tys. zł, z czego zostało rozdysponowane 332 703,3 tys. zł., - stanowiło to 90,7 % środków zaplanowanej rezerwy. Niektóre z programów finansowanych ze środków rezerwy Ministra angażowały również środki Funduszu Pracy przyznane algorytmem na 2016 r. Zaangażowanie środków innych niż rezerwa wyniosło 4 832,2 tys. zł. Łączna kwota środków wydatkowanych na realizację programów finansowanych z udziałem rezerwy ministra wynosiła zatem 314 445,7 tys. zł.

Programami współfinansowanymi z rezerwy Ministra objęto łącznie 38 215 osób, w tym 18 046 osób wzięło udział w programach, które zostały zakończone w 2016 r. (stanowi to 47 % wszystkich uczestników), natomiast 18 762 osób będzie kontynuowało swój udział w kolejnych latach.

Na podstawie złożonych przez powiatowe urzędy pracy wniosków rezerwa Funduszu Pracy została rozdysponowana na następujące programy:

- aktywizacji zawodowej bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi,
- aktywizacji osób bezrobotnych z terenów, na których w 2016 roku miały miejsce klęski żywiołowe,
- aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych do 30 roku życia,
- aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych do 25 roku życia,
- aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia,
- aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, określonych w art. 49 ustawy,
- wspierania tworzenia i przystępowania do spółdzielni socjalnych,
- aktywizacji bezrobotnych rodziców powracających na rynek pracy oraz bezrobotnych sprawujących opiekę nad osobą zależną,
- realizacji robót publicznych w regionach wysokiego bezrobocia,
- specjalny, na podstawie art. 66a ust. 7 ustawy,
- inny (powyżej nieujęty), którego realizacja wynika z diagnozy bieżących potrzeb rynku pracy.

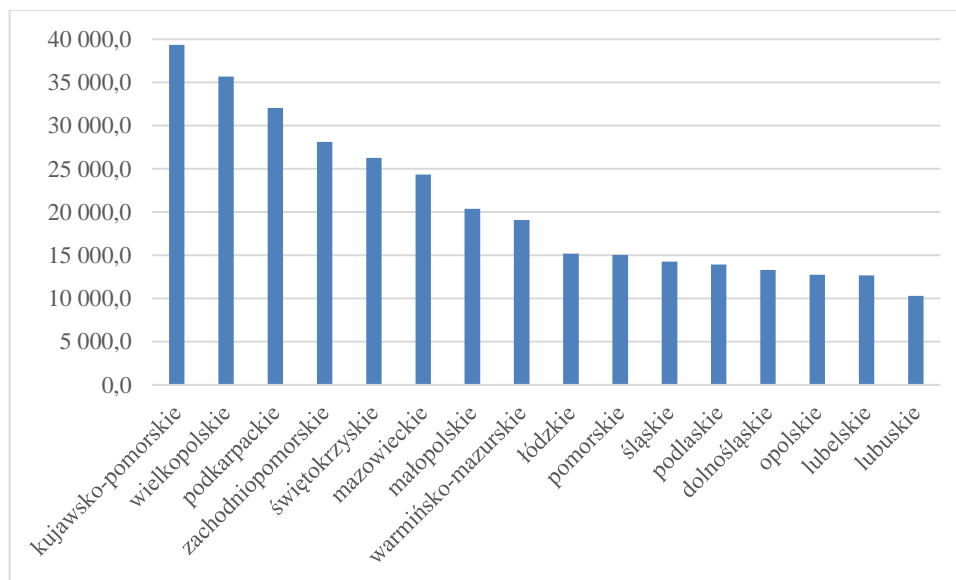
Z danych nadesłanych przez PUP wynika, iż wśród programów realizowanych jako inne ze środków rezerwy ministra finansowano działania:

- kierowane do osób bezrobotnych w wieku 30-50 lat,
- aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, określonych w art. 49 pkt 2 i 4-6 ustawy,
- programy regionalny,
- aktywizacji pielęgniarek powyżej 30 roku życia.

2. Przyznane kwoty środków rezerwy FP na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2016 r. - według województw.

Środki rezerwy Ministra przeznaczone na realizację programów aktywizacji osób bezrobotnych były dzielone na podstawie nadesłanych wniosków powiatowych urzędów pracy pozytywnie zaopiniowanych przez Marszałka Województwa. Podział przekazanej kwoty rezerwy na realizację programów wg. województw przedstawia się następująco.

Wykres 1. Kwota środków przyznanych w 2016 roku z rezerwy FP (w tys. zł).



Źródło: obliczenia własne na podstawie danych ze sprawozdań dot. efektywności wykorzystania środków Funduszu Pracy z udziałem rezerwy Ministra.

Obraz 1. Udział procentowy przyznanych środków w 2016 r. z rezerwy FP w tys. zł wg województw.



Najwięcej środków z rezerwy Ministra przyznano dla województwa kujawsko-pomorskiego tj. 39 349,9 tys. zł, co stanowi 12% przyznanej kwoty rezerwy w 2016 roku, natomiast najmniej środków przekazano do województwa lubuskiego tj. 10 317,3 tys. zł, co stanowi zaledwie 3 % rozdysponowanych środków rezerwy Ministra w 2016 roku.

2.1. Przyznane kwoty środków rezerwy FP na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej rozpoczętych w 2016 r. środków rezerwy – według programów.

Do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wpłynęły wnioski powiatowych urzędów pracy o przyznanie środków rezerwy na realizację 11 z 16 programów, na które Ministerstwo prowadziło nabór. Programy, na realizację których nie złożono wniosku o przyznanie środków to:

- aktywizacji i integracji,
- projekt pilotażowy, na podstawie art. 109 ust. 7d ustawy,
- zlecenia działań aktywizacyjnych na podstawie art. 109 ust. 2c ustawy,
- aktywizacji zawodowej repatriantów,

- aktywizacji zawodowej cudzoziemców objętych ochroną międzynarodową, w tym przyjętych w ramach unijnego programu przesiedleń i relokacji.

Podział przekazanej kwoty rezerwy na realizację programów wg. województw przedstawia się następująco:

Tablica 1. Kwoty środków z rezerwy Ministra przyznane na poszczególne programy w 2016 r.

Program	Kwota środków przyznanych w 2016 roku z rezerwy FP (w tys. zł)	Udział procentowy środków przyznanych w 2016 roku z rezerwy FP (w tys. zł)
Aktywizacji zawodowej bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi.	1 340,0	0,4%
Aktywizacji osób bezrobotnych z terenów, na których w 2016 roku miały miejsce klęski żywiołowe.	306,4	0,1%
Aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych do 30 roku życia.	16 527,9	5,0%
Aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych do 25 roku życia.	200,0	0,1%
Aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia.	49 507,2	14,9%
Aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, określonych w art. 49 ustawy.	165 642,6	49,8%
Wspierania tworzenia i przystępowania do spółdzielni socjalnych.	1 337,3	0,4%
Aktywizacji bezrobotnych rodziców powracających na rynek pracy oraz bezrobotnych sprawujących opiekę nad osobą zależną.	4 268,2	1,3%
Realizacji robót publicznych w regionach wysokiego bezrobocia.	33 218,2	10,0%
Specjalny, na podstawie art. 66a ust. 7 ustawy.	4 344,3	1,3%
Inny (powyżej nieujęty), którego realizacja wynika z diagnozy bieżących potrzeb rynku pracy.	56 011,2	16,8%
Razem	332 703,3	100,0%

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych ze sprawozdań dot. efektywności wykorzystania środków Funduszu Pracy z udziałem rezerwy Ministra.

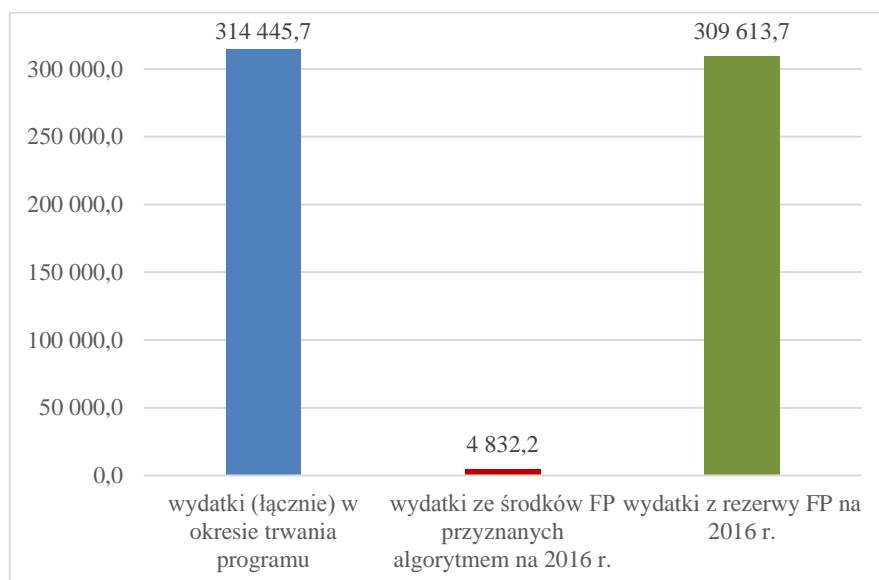
Największa pula środków została przekazana na realizację programów: *Aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, określonych w art. 49 ustawy*. Środki te stanowiły niemal połowę wszystkich środków przyznanych na realizację programów finansowanych z rezerwy. Najmniej środków przeznaczono na realizację

dwóch programów: *Aktywizacji osób bezrobotnych z terenów, na których w 2016 roku miały miejsce klęski żywiołowe* oraz *Aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych do 25 roku życia*.

3. Wykorzystanie środków przyznanych w 2016 roku z rezerwy FP na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.

Łączne wydatki w 2016 r. w okresie trwania wszystkich programów realizowanych przy wsparciu środków rezerwy wyniosły 314 445,7 tys. zł. Należy przy tym zauważyć, że powiatowe urzędy pracy mają możliwość zaangażowania w te programy również środków przyznanych algorytmem. W ogólnej kwocie wydatków na programy aktywizacji realizowane przy wykorzystaniu środków rezerwy, środki przyznane algorytmem wynosiły 4 832,2 tys. zł, co stanowiło 1,5% łącznych wydatków.

Wykres 2. Struktura wydatków środków FP przyznanych w 2016 roku na realizację programów współfinansowanych z rezerwy Ministra (w tys. zł).



Źródło: obliczenia własne na podstawie danych ze sprawozdań dot. efektywności wykorzystania środków Funduszu Pracy z udziałem rezerwy Ministra.

3.1. Wykorzystanie środków przyznanych w 2016 roku z rezerwy FP na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej - według województw.

Powiatowe Urzędy Pracy, po przyznaniu środków rezerwy, przeznaczają je na realizację programów zgodnie ze złożonym wnioskiem. W uzasadnionych przypadkach mogą przesuwać środki między realizowanymi programami. W 2016 r. urzędy wykorzystały przyznane środki z rezerwy Ministra następująco:

Tablica 2. Wykorzystanie środków FP w województwach wg. źródła w ogólnej kwocie wydatków w okresie trwania programu.

Województwo	wydatki (łącznie) w okresie trwania programu	wydatki z rezerwy FP na 2016 r.	procentowy udział wydatków z rezerwy FP na 2016 r.
dolnośląskie	12836,2	12819,1	99,9%
kujawsko-pomorskie	40400,2	38565,8	95,5%
lubelskie	12738,4	11604,3	91,1%
lubuskie	8168,6	8166,6	100,0%
łódzkie	14107,2	13439,4	95,3%
małopolskie	18783,5	18770,5	99,9%
mazowieckie	23813,9	23768,4	99,8%
opolskie	12538,7	12444,1	99,2%
podkarpackie	30057,9	29969,8	99,7%
podlaskie	12852,7	12852,7	100,0%
pomorskie	14999,8	14708	98,1%
śląskie	11148,1	11148	100,0%
świętokrzyskie	24817,5	24557,4	99,0%
warmińsko-mazurskie	18553,2	18542,9	99,9%
wielkopolskie	35028,8	34743,5	99,2%
zachodniopomorskie	23601	23513,1	99,6%
(razem) POLSKA	314446	309613,6	98,5%

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych ze sprawozdań dot. efektywności wykorzystania środków Funduszu Pracy z udziałem rezerwy Ministra.

Analizując wydatkowanie środków według źródła w stosunku do wydatków łącznych ponoszonych w trakcie trwania programów, należy zauważyć, że rezerwa Ministra stanowiła zasadniczo podstawowe źródło wydatków. We wszystkich województwach wydatki te stanowiły ponad 90%. Najmniejszy procent wydatków z rezerwy wykazano w województwie lubelskim tj. 91%. Finansowanie programów bez zaangażowania środków własnych, wykazano w trzech województwach: lubuskim, podlaskim i śląskim.

3.2. Wykorzystanie środków przyznanych w 2016 roku z rezerwy FP na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej- według programów.

Tablica 3. Wykorzystanie środków FP na poszczególne programy wg. źródła w ogólnej kwocie wydatków w okresie trwania programu.

Lp.	Program	wydatki (łącznie) w okresie trwania programu	wydatki z rezerwy FP na 2016 r.	procentowy udział wydatków z rezerwy FP na 2016 r.	wydatki ze środków FP przyznanych algorytmem na 2016 r.	procentowy udział wydatków ze środków FP przyznanych algorytmem na 2016 r.
1	Aktywizacji zawodowej bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi	823,9	823,9	100,0%	0,0	0,0%
2	Aktywizacji osób bezrobotnych z terenów, na których w 2016 roku miały miejsce klęski żywiołowe.	208,4	208,4	100,0%	0,0	0,0%
3	Aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych do 30 roku życia.	17 687,5	17 650,4	99,8%	37,1	0,2%
4	Aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych do 25 roku życia.	200,0	200,0	100,0%	0,0	0,0%
5	Aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia.	43 487,1	43 339,8	99,7%	147,3	0,3%
6	Aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, określonych w art. 49 ustawy.	156 531,5	156 088,6	99,7%	442,9	0,3%
7	Wspierania tworzenia i przystępowania do spółdzielni socjalnych.	326,5	326,5	100,0%	0,0	0,0%
8	Aktywizacji bezrobotnych rodziców powracających na rynek pracy oraz bezrobotnych sprawujących opiekę nad osobą zależną.	3 546,2	3 544,1	99,9%	2,1	0,1%
9	Realizacji robót publicznych w regionach wysokiego bezrobocia.	31 765,0	31 451,8	99,0%	313,2	1,0%

Lp.	Program	wydatki (łącznie) w okresie trwania programu	wydatki z rezerwy FP na 2016 r.	procentowy udział wydatków z rezerwy FP na 2016 r.	wydatki ze środków FP przyznanych algorytmem na 2016 r.	procentowy udział wydatków ze środków FP przyznanych algorytmem na 2016 r.
10	Specjalny, na podstawie art. 66a ust. 7 ustawy.	6 524,3	4 482,0	68,7%	2 042,3	31,3%
11	Aktywizacji i Integracji.	12,1	0,0	0,0%	12,1	100,0%
12	Projekt pilotażowy, na podstawie art. 109 ust. 7d ustawy.	0,0	0,0	0,0%	0,0	0,0%
13	Zlecenia działań aktywizacyjnych na podstawie art. 109 ust. 2c ustawy.	0,0	0,0	0,0%	0,0	0,0%
14	Aktywizacji zawodowej repatriantów.	0,0	0,0	0,0%	0,0	0,0%
15	Aktywizacji zawodowej cudzoziemców objętych ochroną międzynarodową, w tym przyjętych w ramach unijnego programu przesiedleń i relokacji.	0,0	0,0	0,0%	0,0	0,0%
16	Inny (powyżej nieujęty), którego realizacja wynika z diagnozy bieżących potrzeb rynku pracy.	53 333,4	51 498,2	96,4%	1 835,2	3,6%
	Razem	314 445,7	309 613,7	98,5%	4 832,2	1,5 %

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych ze sprawozdań dot. efektywności wykorzystania środków Funduszu Pracy z udziałem rezerwy Ministra.

Powyższe dane wskazują, że wydatki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków rezerwy FP r. w większości pochodziły z rezerwy Ministra. W stosunku do przyznanej kwoty wydatki te osiągnęły poziom niemalże 99%.

Analizując przyznane w 2016 r. środki rezerwy wg programów, na jakie zostały przeznaczone, największe zapotrzebowanie dotyczyło dość ogólnie określonej kategorii adresatów tj. aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, określonych w art. 49 ustawy. Na drugim miejscu pod względem wnioskowanych kwot były programy określone jako „inne, którego realizacja wynika z diagnozy bieżących potrzeb rynku pracy” co w praktyce oznaczało w większości przypadków program adresowany do osób bezrobotnych w wieku 30 – 50 lat. Może to świadczyć o nieproporcjonalnej dostępności do aktywizacji dla bezrobotnych w tym wieku, szczególnie w porównaniu z innymi grupami wiekowymi (np. 30minus).

Analiza wydatkowania środków rezerwy na poszczególne programy, wykazała ich znaczne zróżnicowanie. Najmniej środków z rezerwy na realizację programu wydatkowano na finansowanie *Programu Specjalnego, realizowanego na podstawie art. 66a ust. 7 ustawy*.

4. Uczestnicy form aktywizacji zawodowej – programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej współfinansowanych w 2016 r. z rezerwy Ministra.

Z programów aktywizacji zawodowej uruchomionych w 2016 roku ze środków rezerwy Ministra skorzystało łącznie 38 215 osób.

Tablica 4. Zestawienie liczby uczestników poszczególnych programów.

Lp.	Program	Liczba osób uczestniczących w programie	Procentowy udział uczestników w programie do łącznej liczby uczestników
1	aktywizacji zawodowej bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi	47	0,12%
2	Aktywizacji osób bezrobotnych z terenów, na których w 2016 roku miały miejsce klęski żywiołowe.	38	0,10%
3	Aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych do 30 roku życia.	1 951	5,11%
4	Aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych do 25 roku życia.	10	0,03%
5	Aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia.	5 722	14,97%
6	Aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, określonych w art. 49 ustawy.	19 623	51,35%
7	Wspierania tworzenia i przystępowania do spółdzielni socjalnych.	45	0,12%
8	Aktywizacji bezrobotnych rodziców powracających na rynek pracy oraz bezrobotnych sprawujących opiekę nad osobą zależną.	366	0,96%
9	Realizacji robót publicznych w regionach wysokiego bezrobocia.	4 513	11,81%
10	Specjalny, na podstawie art. 66a ust. 7 ustawy.	699	1,83%
11	Aktywizacji i Integracji.	13	0,03%
12	Projekt pilotażowy, na podstawie art. 109 ust. 7d ustawy.	0	0,0%
13	Zlecenia działań aktywizacyjnych na podstawie art. 109 ust. 2c ustawy.	0	0,0%
14	Aktywizacji zawodowej repatriantów.	0	0,0%
15	Aktywizacji zawodowej cudzoziemców objętych ochroną międzynarodową, w tym przyjętych w ramach unijnego programu przesiedleń i relokacji.	0	0,0%
16	Inny (powyżej nieujęty), którego realizacja wynika z diagnozy bieżących potrzeb rynku pracy.	5 188	13,58%
Razem		38 215	100,0%

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych ze sprawozdań dot. efektywności wykorzystania środków Funduszu Pracy z udziałem rezerwy Ministra.

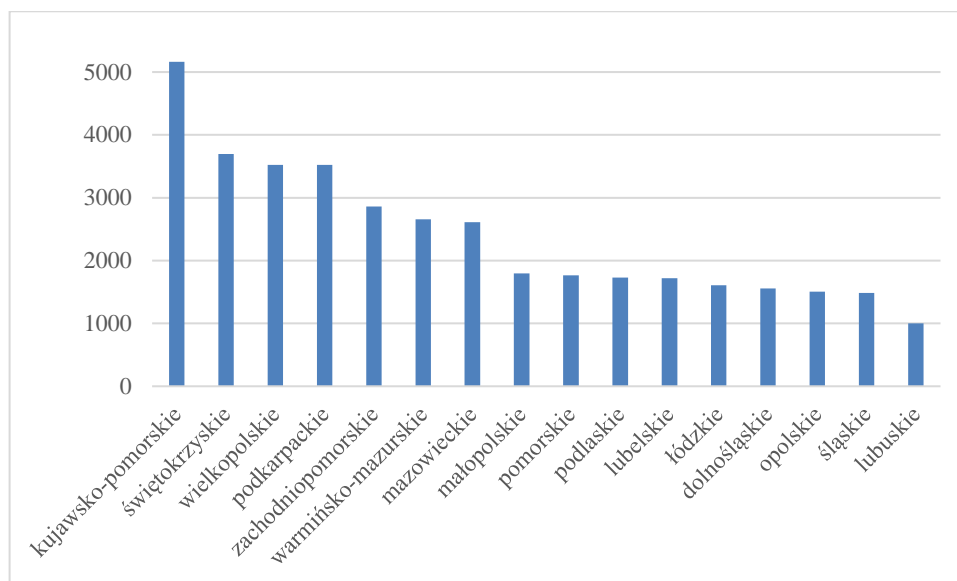
Największa liczba osób uczestniczyła w programie *Aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, określonych w art. 49 ustawy*. Uczestnicy tego programu stanowili ponad 50 % uczestników wszystkich programów zrealizowanych dzięki zaangażowaniu środków rezerwy ministra. Najmniejsza liczba osób rozpoczęła uczestnictwo w programie *Aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych do 25 roku życia* – było to zaledwie 55 osób, co stanowiło mniej niż 1 % wszystkich uczestników. W czterech programach nie wykazano żadnego uczestnika. Były to te same programy, na realizację których nie złożono wniosku o przekazanie środków z rezerwy FP w 2016 r. tj.:

- projekt pilotażowy, na podstawie art. 109 ust. 7d ustawy,
- zlecenia działań aktywizacyjnych na podstawie art. 109 ust. 2c ustawy,
- aktywizacji zawodowej repatriantów,
- aktywizacji zawodowej cudzoziemców objętych ochroną międzynarodową, w tym przyjętych w ramach unijnego programu przesiedleń i relokacji.

4.1. Uczestnicy form aktywizacji zawodowej – programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej współfinansowanych w 2016 r. z rezerwy Ministra - według województw.

Największą liczbę osób uczestniczących w programach wykazano w województwie kujawsko- pomorskim – ponad 5000 osób. Jest to związane z największą pulą środków, jaką przyznano dla tego województwa oraz z największymi wydatkami ze środków z rezerwy FP.

Wykres 3. Liczba osób uczestniczących w programach współfinansowanych z rezerwy Ministra w 2016 r.



Źródło: obliczenia własne na podstawie danych ze sprawozdań dot. efektywności wykorzystania środków Funduszu Pracy z udziałem rezerwy Ministra.

W województwie tym, wykazano również największą liczbę osób uczestniczących w programie *Aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, określonych w art. 49 ustawy*, który jednoznacznie był najliczniejszym programem pod względem uczestników w skali całego kraju.

Warto zauważyć, że województwo kujawsko-pomorskie wyróżniło się na tle innych również najliczniejszą grupą uczestników aż w pięciu programach współfinansowanych z rezerwy Ministra.

Tablica 5. Informacja o liczbie uczestników programów uruchomionych w 2016 r. współfinansowanych z rezerwy FP – według województw.

Program	Liczba osób uczestniczących w programie															
	dolnośląskie	kujawsko – pomorskie	lubelskie	lubuskie	łódzkie	małopolskie	mazowieckie	opolskie	podkarpackie	podlaskie	pomorskie	śląskie	świętokrzyskie	warmińsko- mazurskie	wielkopolskie	zachodnio pomorskie
Aktywizacji zawodowej bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	35	0	0	7
Aktywizacji osób bezrobotnych z terenów, na których w 2016 roku miały miejsce klęski żywiołowe.	0	0	0	0	30	0	0	0	0	0	0	0	8	0	0	0
Aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych do 30 roku życia.	64	0	73	0	0	190	46	191	234	170	207	22	219	178	348	9
Aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych do 25 roku życia.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	0
Aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia.	246	968	203	335	121	59	121	214	405	188	315	291	687	277	499	793
Aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, określonych w art. 49 ustawy.	728	2 564	1 037	115	1 138	1 152	1 732	579	1 675	1 037	341	729	2 121	1 591	1 897	1 187
Wspierania tworzenia i przystępowania do spółdzielni socjalnych.	0	0	0	0	0	0	19	0	0	0	13	0	2	0	5	6
Aktywizacji bezrobotnych rodziców powracających na rynek pracy oraz bezrobotnych sprawujących opiekę nad osobą zależną.	0	88	41	0	0	30	0	0	120	0	18	0	0	0	34	35
Realizacji robót publicznych w regionach wysokiego bezrobocia.	279	513	222	48	139	123	465	315	461	127	322	330	399	453	57	260
Specjalny, na podstawie art. 66a ust. 7 ustawy.	46	312	0	0	0	0	132	41	0	0	168	0	0	0	0	0
Aktywizacji i Integracji.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13
Projekt pilotażowy, na podstawie art. 109 ust. 7d ustawy.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zlecenia działań aktywizacyjnych na podstawie art. 109 ust. 2c ustawy.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aktywizacji zawodowej repatriantów.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aktywizacji zawodowej cudzoziemców objętych ochroną międzynarodową, w tym przyjętych w ramach unijnego programu przesiedleń i relokacji.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inny (powyżej nieujęty), którego realizacja wynika z diagnozy bieżących potrzeb rynku pracy.	195	719	136	505	181	243	97	168	626	209	383	113	227	160	673	553
Razem:	1558	5164	1717	1003	1609	1797	2612	1508	3521	1731	1767	1485	3698	2659	3523	2863

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych ze sprawozdań dot. efektywności wykorzystania środków Funduszu Pracy z udziałem rezerwy Ministra.

5. Informacja o osobach kończących uczestnictwo w programie, na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej współfinansowanym w 2016 r. ze środków rezerwy Ministra.

Za zakończenie przez uczestnika udziału w programie przyjmuje się dzień zakończenia udziału lub zakończenia okresu zobowiązaniowego, wynikającego z ustawy, po ostatniej formie aktywizacji finansowanej ze środków FP (zarówno z rezerwy FP, jak i tych naliczonych algorytmem), realizowanej w ramach programu.

Poniższa tablica przedstawia liczbę osób, które ukończyły program w danym roku tj. w 2016 oraz liczbę osób kontynuujących uczestnictwo w programie w 2017 roku.

Tablica 6. Liczba uczestników, którzy zakończyli i kontynuują udział w programie rozpoczętym w 2016 r. współfinansowanym z rezerwy Ministra.

Lp.	Program	Liczba osób uczestniczących w programie	Liczba osób, które zakończyły udział w 2016 roku	Liczba osób zatrudnionych w 2016 roku	Liczba osób, które kontynuują udział w programie w 2017 roku
1	Aktywizacji zawodowej bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi	47	8	6	39
2	Aktywizacji osób bezrobotnych z terenów, na których w 2016 roku miały miejsce klęski żywiołowe.	38	37	34	0
3	Aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych do 30 roku życia.	1 951	433	340	1 535
4	Aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych do 25 roku życia.	10	10	10	0
5	Aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia.	5 722	3 646	2 748	1 847
6	Aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, określonych w art. 49 ustawy.	19 623	7 690	5 341	11 104
7	Wspierania tworzenia i przystępowania do spółdzielni socjalnych.	45	28	21	12
8	Aktywizacji bezrobotnych rodziców powracających na rynek pracy oraz bezrobotnych sprawujących opiekę nad osobą zależną.	366	230	181	124
9	Realizacji robót publicznych w regionach wysokiego bezrobocia.	4 513	3 780	3 259	515
10	Specjalny, na podstawie art. 66a ust. 7 ustawy.	699	479	291	186

Lp.	Program	Liczba osób uczestniczących w programie	Liczba osób, które zakończyły udział w 2016 roku	Liczba osób zatrudnionych w 2016 roku	Liczba osób, które kontynuują udział w programie w 2017 roku
11	Aktywizacji i Integracji.	13	13	1	0
12	Projekt pilotażowy, na podstawie art. 109 ust. 7d ustawy.	0	0	0	0
13	Zlecenia działań aktywizacyjnych na podstawie art. 109 ust. 2c ustawy.	0	0	0	0
14	Aktywizacji zawodowej repatriantów.	0	0	0	0
15	Aktywizacji zawodowej cudzoziemców objętych ochroną międzynarodową, w tym przyjętych w ramach unijnego programu przesiedleń i relokacji.	0	0	0	0
16	Inny (powyżej nieujęty), którego realizacja wynika z diagnozy bieżących potrzeb rynku pracy.	5 188	1 692	1 228	3 400
Razem		38 215	18 046	13 460	18 762

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych ze sprawozdań dot. efektywności wykorzystania środków Funduszu Pracy z udziałem rezerwy Ministra.

Spośród wszystkich 38 215 uczestników rozpoczynających aktywizację zawodową w ramach danego programu współfinansowanego w 2016 r. z rezerwy Ministra, liczba osób, która zakończyła udział w 2016 r. (18 046 osób), była niemalże taka sama co liczba osób, która kontynuuje udział w programie w 2017 roku (18 762 osób). Oznacza to w praktyce, iż na pełną ocenę efektywności zatrudnieniowej programu należy czekać co najmniej rok od daty przyznania środków.

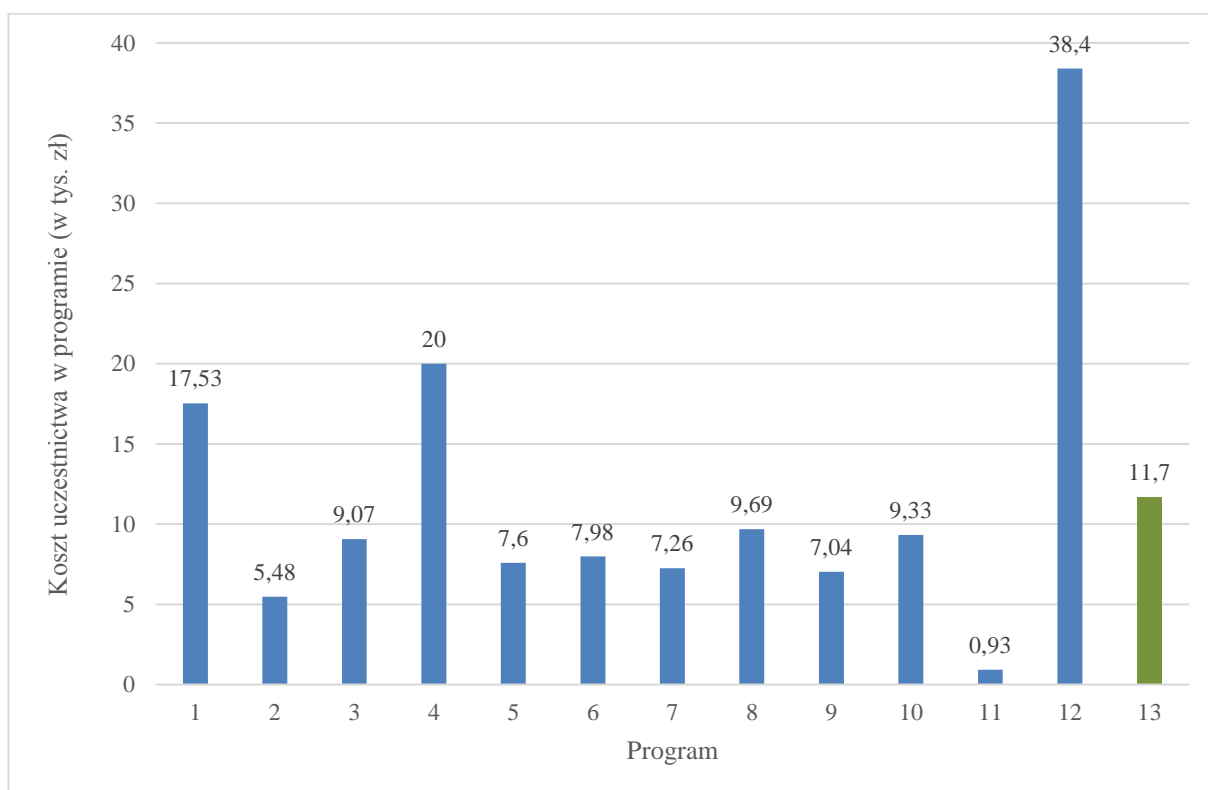
Warto zwrócić uwagę na fakt, iż najwięcej uczestników miały programy, które dość szeroko określają grono swoich adresatów – osoby o trudnej sytuacji na rynku pracy oraz (co wynika z informacji z PUP) osoby bezrobotne w wieku 30–50 lat.

6. Koszt uczestnictwa w programie na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej współfinansowanym w 2016 r. ze środków rezerwy Ministra.

Koszt uczestnictwa w programie – ustalono (obliczono) w wyniku podzielenia faktycznych wydatków w 2016 roku poniesionych kasowo na daną formę aktywizacji przez liczbę osób bezrobotnych, które w 2016 roku uczestniczyły w danej formie aktywizacji. Średni koszt uczestnictwa wynosił 11,7 tys. zł.

Analizując koszt uczestnictwa w poszczególnych programach aktywizacji uruchomionych w 2016 r. z rezerwy FP można zauważyć nieznaczne odchylenie przy koszcie uczestnictwa w programach: *Aktywizacji zawodowej bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi* oraz *Aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych do 25 roku życia*. Najniższy koszt wykazany został przy programie *Aktywizacja i Integracja* i wynosił zaledwie 930 zł.

Wykres 4. Koszt uczestnictwa jednej osoby w programie uruchomionym w 2016 roku, współfinansowanego z rezerwy FP.



Źródło: obliczenia własne na podstawie danych ze sprawozdań dot. efektywności wykorzystania środków Funduszu Pracy z udziałem rezerwy Ministra.

Legenda:

1. aktywizacji zawodowej bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi.
2. Aktywizacji osób bezrobotnych z terenów, na których w 2016 roku miały miejsce klęski żywiołowe.
3. Aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych do 30 roku życia.
4. Aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych do 25 roku życia.
5. Aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia.
6. Aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, określonych w art. 49 ustawy.
7. Wspierania tworzenia i przystępowania do spółdzielni socjalnych.
8. Aktywizacji bezrobotnych rodziców powracających na rynek pracy oraz bezrobotnych sprawujących opiekę nad osobą zależną.
9. Realizacji robót publicznych w regionach wysokiego bezrobocia.
10. Specjalny, na podstawie art. 66a ust. 7 ustawy.
11. Aktywizacji i Integracji.
12. Inny (powyżej nieujęty), którego realizacja wynika z diagnozy bieżących potrzeb rynku pracy.
13. Średni koszt uczestnictwa

Podsumowanie

Środki rezerwy przeznaczone na realizację programów aktywizacji osób bezrobotnych stanowią istotne wsparcie polityki rynku pracy na lokalnych rynkach pracy, niemniej jednak zwraca uwagę zróżnicowany zakres korzystania z tych środków mimo określenia tych samych zasad dla wszystkich powiatowych urzędów pracy. Może to świadczyć zarówno o różnym stopniu zaspokojenia potrzeb przez środki dzielone algorytmem, ale również o pewnej zachowawczości niektórych samorządów w korzystaniu z tych środków.

Jednocześnie zwraca uwagę fakt, iż znaczna część środków rezerwy jest kierowana do grupy osób bezrobotnych w wieku 30 – 50 lat, co jest zjawiskiem obserwowanym również w latach wcześniejszych. W opinii Departamentu Funduszy może to być wskaźnikiem niedostatecznej dostępności aktywizacji dla osób z tej grupy wiekowej w ramach środków dzielonych algorytmem (w szczególności na realizację projektów współfinansowanych z EFS w ramach PO WER), gdzie zdecydowana większość instrumentów jest kierowana przede wszystkim do osób młodych (30-), których udział w ogólnej liczbie bezrobotnych systematycznie spada.

SPIS TABLIC I WYKRESÓW

Wykres 1. Kwota środków przyznanych w 2016 roku z rezerwy FP (w tys. zł).....	7
Obraz 1. Udział procentowy przyznanych środków w 2016 r. z rezerwy FP w tys. zł wg województw.....	7
Tablica 1. Kwoty środków z rezerwy Ministra przyznane na poszczególne programy w 2016 r.....	8
Wykres 2. Struktura wydatków środków FP przyznanych w 2016 roku na realizację programów współfinansowanych z rezerwy Ministra (w tys. zł).....	10
Tablica 2. Wykorzystanie środków FP w województwach wg. źródła w ogólnej kwocie wydatków w okresie trwania programu.....	10
Tablica 3. Wykorzystanie środków FP na poszczególne programy wg. źródła w ogólnej kwocie wydatków w okresie trwania programu.....	12
Tablica 4. Zestawienie liczby uczestników poszczególnych programów.....	13
Wykres 3. Liczba osób uczestniczących w programach współfinansowanych z rezerwy Ministra w 2016 r.	15
Tablica 5. Informacja o liczbie uczestników programów uruchomionych w 2016 r. współfinansowanych z rezerwy FP – według województw.....	16
Tablica 6. Liczba uczestników, którzy zakończyli i kontynuują udział w programie rozpoczętym w 2016 r. współfinansowanym z rezerwy Ministra.....	17
Wykres 4. Koszt uczestnictwa jednej osoby w programie uruchomionym w 2016 roku, współfinansowanego z rezerwy FP.....	19